

RS

کره شمالی تهدید جدید ترامپ

دور دوم ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ تا امروز مجموعه‌ای از کمپین‌های «شوک و حیرت» هم در خانه و هم در خارج از کشور بوده است اما همانطور که کره شمالی برای آینده خود را مسلح می‌کند، ترامپ هنوز به آن نپرداخته است.

رئیس‌جمهور آمریکا در دور اول ریاست‌جمهوری خود در اقدامات بی‌سابقه‌ای دو نشست و دیدار کوتاهی در منطقه غیرنظامی در مرز کره شمالی و جنوبی موسوم به DMZ با کیم جونگ اون، رهبر کره شمالی داشته است. این تعامل در هانوی به هم خورد و از بین رفت. سپس کره شمالی عقب‌نشینی کرد و اساساً روابط خود را با آمریکا و کره جنوبی قطع کرد.

دولت بایدن اقدامات بسیار کمی برای شکست این بن‌بست انجام داد و پیونگ یانگ در آن زمان هم زرادخانه‌هسته‌ای خودوهم‌قابلیت‌های موشکی‌اش را توسعه داد. اهداف کره شمالی در ظاهر بازدارندگی موثر مقابل واشنگتن به معنای توانایی هدف قرار دادن خاک آمریکاست. در این صورت، کیم احتمالاً از همکاری نزدیک خود با ولادیمیر پوتین، رهبر روسیه بهره می‌برد. به‌همین ترتیب، توانمند کردن کره شمالی برای اینکه آمریکا را در معرض خطر قرار دهد، انتقامی از جنگ‌های نیابتی شدید آمریکا علیه مسکودر اوکراین خواهد بود.

کره شمالی تاکنون هیچ تمایلی به احیای روابط دو رهبر نشان نداده است. با این حال، ترامپ تنها رئیس‌جمهور آمریکایی است که با کره شمالی ارتباط برقرار کرده و ظاهراً به کاهش تحریم‌های اقتصادی آن تمایل نشان داده که یکی از اصلی‌ترین اهداف کره شمالی بوده است. پیونگ‌یانگ دلیلی دارد تا هم برای مذاکرات ناز کند و هم در صورتی که ترامپ دوباره درهای واشنگتن را باز کند دیپلماسی را دنبال کند.

با این حال، متقاعد کردن کیم برای خطر کردن پس از شکست شرم‌آور در سال ۲۰۱۹ ممکن است نیازمند اقداماتی بیشتر از یکی، دوتا نامه عاشقانه باشد. ترامپ برای فریب پیونگ‌یانگ باید تعهد خود به ایجاد روابط جدی با پیونگ‌یانگ را ثابت کند و کره شمالی را وارد نظم جهانی بزرگتر کند. برای این اقدام او باید ممنوعیت سفر آمریکایی‌ها را بردارد و روابط دیپلماتیک با کره شمالی را پیشنهاد کند.

ترامپ در سال ۲۰۱۷ ممنوعیت سفر شهروندان کره شمالی به آمریکا را وضع کرد. این سیاست در ظاهر هم عجیب بود. بالاخره تعداد شهروندان کره شمالی که تلاش می‌کردند به آمریکا سفر کنند بسیار کم بود. آسیبی که آنها می‌توانستند به آمریکا وارد کنند بسیار بی‌اهمیت بود. این سیاست خیلی دیر به ذهن ترامپ رسیده بود؛ تلاشی برای ارائه برنامه اصلی ترامپ «ممنوعیت سفر مسلمانان» به‌عنوان طرحی دیگر با گنجانندن کره شمالی (و ونزوئلا).

سپس دولت آمریکایی را از سفر به کره شمالی منع کرد. این سیاست همچنین با عقل جور در نمی‌آید. بر چه اساسی کره شمالی برای آمریکایی‌ها خطرناک است؟ در دو دهه گذشته تعدادی از آمریکایی‌ها زندانی شدند؛ تمامشان به غیر از یک نفر از بازداشت‌های کوتاه‌مدت نجات پیدا کردند. در مقابل، درهای سوریه برای تروریست‌های تندرو باز شد، روزنامه‌نگاران فعال و جنگ‌جوخواهان باز ماندند که منجر به مرگ آمریکایی‌ها شدند. اما واشنگتن هیچ‌وقت سفر به سوریه، افغانستان، سودان، سودان جنوبی و کشورهای دیگر را ممنوع نکرده است.

ممنوعیت سفر ترامپ هیچ هدف نتیجه‌بخشی نداشته است. دولت آمریکا پس از مرگ تراژیک اوتو وارمی‌یر اقدام کرد. با حال رخدادهای مشابه از دستگیری و آسیب‌ها به‌گفته افرادی که در گردشگری کره شمالی بودند، بسیار پیچیده‌تر از نسخه اصلی رویدادهاست. در واقع نه پزشک‌ها نه پزشکی قانونی مدرکی از شکنجه پیدا نکردند.

علاوه بر آن، کره شمالی مدت‌هاست که زندانیان آمریکایی را در صورتی که زنده باشند باززش می‌دانند و همیشه پس از کسب توجه واشنگتن فقط افرادی را که قوانین کشور را نقض کرده‌اند، پس فرستاده است. پس از سال ۲۰۰۹ از ۱۵ آمریکایی فقط ۴ نفر از آنها گردشگر بودند و همه آگاهانه قوانین کره شمالی را نقض کرده بودند. البته، این دستگیری با مجازات همراه نبود چه برسد به مرگ. ترامپ پس از مراسم تحلیف ممنوعیت سفر گسترده‌تری را اعلام کرد که ۱۹ کشور را در آن قرار داد و ۲۶ کشور دیگر مورد هدف قرار گرفتند اما این بار کره شمالی در آن وجود نداشت که گمانه‌زنی‌ها حاکی از هموار کردن اقدامات به سمت مذاکرات دوجانبه است.

یاسمن طاهریان

خبرنگار گروه بین‌الملل

دونالد ترامپ، در دوران کمپین ریاست‌جمهوری خود بارها اعلام کرد که اگر برای دور دوم پیروز شود می‌تواند جنگ روسیه و اوکراین را ۲۴ ساعته به پایان برساند اما از ۲۰ ژانویه که مراسم تحلیف برگزار شد، مسیر رسیدن به معامله صلح پر از داینامیک در حال تغییر میان رهبر آمریکا، ولودیمیر ژلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین و ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه بوده است.

ترامپ در آغاز دور دوم ریاست‌جمهوری‌اش با پوتین که مدت‌هاست مورد تحسینش بوده، رفتاری اشتی‌جویانه داشت. اما در روزهای اخیر، این رهبر جمهوری خواه خشم فزاینده خود را از پوتین ابراز کرده و از رهبر روسیه به خاطر مواضع انعطاف‌ناپذیرش در قبال تلاش‌های صلح به رهبری آمریکا و طولانی کردن جنگ انتقاد کرده است.

اما روز دوشنبه ترامپ در چرخشی بزرگ در حمایت از اوکراین اعلام کرد که تجهیزات نظامی آمریکایی به ارزش میلیاردها دلار را در اختیار اوکراین و متحدانش قرار خواهد داد. تحت این معامله، آمریکا سلاح‌هایی را به اعضای ناتو می‌فروشد تا آنها در اختیار اوکراین قرار دهند. ترامپ همچنین اولتیماتومی را به ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه داده است؛ جنگ را تا ۵۰ روز آینده تمام کند یا در غیر این صورت با تعرفه‌های ۱۰۰ درصدی علیه روسیه و شرکای تجاری‌اش روبه‌رو خواهد شد.

ارسال سلاح و نیرو به اوکراین به‌معنای بازگشت به دوران بایدن نیست که آمریکا در بازه سه‌ساله، ۷۰ میلیارد دلار سلاح‌های آمریکایی را به اوکراین می‌فرستاد؛ اقدامی که تماماً حمایت‌کننده آمریکا را داشت اما در هر صورت اظهارات جدید ترامپ که در نشست خبری کنار مارک رونه رئیس‌ناتو در کاخ سفید نشسته بود، تغییری بزرگ در لحن و اقدامات دولتش به‌شمار می‌آید.

عکس: Reuters

جنگ

اوکراین

تهدید ترامپ به اعمال تعرفه‌های «نانویه» بر هر کشوری که با روسیه تجارت می‌کند می‌تواند اثرات بیشتری داشته باشد؛ به‌ویژه زمانی که به تجارت انرژی روسیه مربوط باشد. اقتصاد روسیه با وجود تحریم‌ها با ادامه صادرات نفت و گاز به کشورهایی که تحت رژیم تحریم‌های کشورهای غربی قرار ندارند، دوام آورده است. چین و هند به‌طور مشخص نقش حیاتی را بازی می‌کنند و از مزیت هزینه‌های پایین انرژی روسیه، از زمانی که پس از حمله به اوکراین در فوریه ۲۰۲۲ خریداران غربی خود را از دست داد، استفاده می‌کنند

این در حالیست که ترامپ زمانی ایده خروج ایالات متحده از ائتلاف پیمان آتلانتیک شمالی را مطرح کرده بود. این تغییر رویکرد ترامپ در زمانی صورت گرفته که تیم‌های امداد و نجات اوکراینی با تبعات حملات پهنادی شدید و مرگبار روسیه دست‌وپنجه‌نرم می‌کنند. ترامپ در اعلامیه خود از جزئیات کلیدی صحبتی نمی‌کند اما می‌گوید سامانه دفاع هوایی پاتریوت و تسلیحات دیگری را «به‌سرعت» به اوکراین منتقل می‌کند. مقامات پنتاگون سپس اعلام کردند که هنوز روی بسیاری از جزئیات کار خواهند کرد.

به گزارش نیویورک‌تایمز، کارشناسان تهدیدهای ترامپ مبنی بر اعمال تعرفه‌های ۱۰۰ درصدی بر شرکای تجاری روسیه را معتبر نمی‌دانند. حجم تجارت دوطرفه روسیه و چین، که حدوداً ۲۵۰ میلیارد دلار در سال از جمله واردات نفت است، به این معنی است که اجرای این تهدیدها تجدید رویارویی با دومین اقتصاد بزرگ جهان بر سر اوکراین را به خطر می‌اندازد؛ کشوری که او از مدت‌ها قبل اعلام کرده سرنوشتش برای ایالات متحده اهمیتی ندارد.

ترامپ همچنین به این معروف است که بارها برای تهدیدهایش مهلت‌های زمانی تعیین کرده ولی آنها را عملی نکرده است، و در نتیجه این سوال وجود دارد که آیا پس از پایان ۵۰ روز تهدید خود علیه پوتین را عملی می‌کند یا نه.

حامیان ترامپ در اوکراین و در واشنگتن که چند ماه پیش نگران بودند رئیس‌جمهور آمریکای می‌خواهد دفاع از اوکراین مقابل روسیه را رها کند، از اظهارات ترامپ استقبال کردند اما حالا پس از چند سال که ترامپ پوتین را متحد خود می‌دانست، رهبر روسیه را مانع اصلی برای اجرای وعده‌هایش مبنی بر پایان دادن سریع جنگ می‌بیند. به گزارش نیویورک‌تایمز، این رویکرد که در آن رهبران ناتو‌دشرش را کاشتند و ترامپ هفته گذشته آن را تأیید کرد، نشان‌دهنده مسیری است که رفته و همکارانش ترامپ را رمزگشایی کردند و راهی برای همکاری نتیجه‌بخش با رئیس‌جمهور آمریکای پیدا کردند. در دور اول ریاست‌جمهوری، ترامپ به‌طور مرتب از ناتو انتقاد کرد و حتی در فکر خروج آمریکا از این ائتلاف نظامی بود.

ترامپ روز دوشنبه گفت: «این را بگویم که اروپا اشتیاق بسیاری برای این جنگ دارد. اولین باری که من وارد این قضیه شدم، واقعاً فکر نمی‌کردم اشتیاقی داشته‌باشند اما دارند.»

این طرح همچنین نشان می‌دهد که تلاش‌های هماهنگ اروپایی‌ها برای تغییر رویکرد رفتاری ترامپ در قبال اوکراین و ولودیمیر ژلنسکی، موفقیت‌آمیز بوده است. در ماه فوریه ترامپ در دیدار تلویزیونی در کاخ سفید رهبر اوکراین را گستاخ و ناسپاس دانست اما از آن زمان رابطه خود را با ژلنسکی ترمیم کرده است. در ماه آوریل، زمانی که اوکراین معامله به اشتراک گذاشتن ثروت مواد معدنی خود با ایالات متحده را پذیرفت، ترامپ استقبال کرد و تا روز دوشنبه درباره «شبهامت‌عظیم» مبارزان اوکراینی در جنگ روسیه صحبت می‌کرد. طرحی که ترامپ روز دوشنبه اعلام کرد مثل توافق مواد معدنی در امتداد ماهیت معامله‌گرایانه اوست و وعده‌ای از سودآوری برای آمریکا مبنی بر خرید سلاح‌های آمریکایی از سوی اروپایی‌هاست. این امر همچنین از رئیس‌جمهور آمریکا مقابل اتهاماتی مانند تغییر رویکرد یا اختصاص پول بیشتر به اوکراین محافظت می‌کند. پس از اعلامیه ترامپ رسانه دولتی روسیه ایده به مخاطره افتادن حیات سیاسی ترامپ را مطرح کرد. وب‌سایت اسپوتنیک، خبرگزاری روسیه تیت‌ر زد: «اگر ترامپ در مورد اوکراین به نژوکان‌ها گوش کند، پایگاه «عظمت دوباره آمریکا» او را با «نسخه دوم بایدن» دفن می‌کنند.» به‌گزارش خبرگزاری تاس، سرگنی ریاکوف، معاون وزیر خارجه روسیه هشدار داد که روسیه اولتیماتومی را تحمل نخواهد کرد. دبیمتری مدودف نیز اظهارات و اولتیماتوم ترامپ را نامیشی و فاقد اهمیت خواند. در نهایت واکنش روسیه به این اخبار بسیار آرام بوده است. بازار بورس اوراق بهادار، شاخص قابل اعتمادتری از امیدها و نگرانی‌های ملی است که پس از نشست خبری ترامپ ۴ درصد بالا رفت و به‌گفته کارشناسان نشان می‌دهد روسیه خود را برای تحریم‌های سنگین‌تری آماده کرده بود. ترامپ پوتین را رهبری توصیف می‌کند که صبح‌ها حرف‌های خوبی می‌زند و شب‌ها بمباران می‌کند. او می‌گوید وقتی که به هم‌سرش ملانیا از مکالمه خوبی که با پوتین داشته می‌گوید، ملانیا پاسخ می‌دهد: «ایا! واقعاً؟ الان یه شهر دیگه رو هم زد.» ترامپ می‌گوید پوتین آدم سرسختی است. سال‌هاست که ثابت شده. او خیلی‌ها را گول زده. کلینتون، بوش، اوباما، بایدن را کنترل می‌کرد. منو گول نزده.» ترامپ در معامله آتش‌بس با پوتین هیچ‌وقت علناً جزئیات امتیازات مورد نظرش از مسکورا مطرح نکرده است. این چرخشی بزرگ از سوی رهبری است که اوکراین را مقصر شروع جنگ می‌دانست و در مقطعی ارسال سلاح‌های آمریکا را به حالت تعلیق درآورد. ژلنسکی هم با وجود تشکر از ترامپ اما می‌داند که میزان سلاح‌هایی که ترامپ امروز برای اوکراین می‌فرستد همچنان بسیار کمتر از دوران بایدن است. حمایت‌های ترامپ از اوکراین ضروری امان‌انظم‌اند.

مهلت ۵۰ روزه مدت برای روسیه این امکان را فراهم می‌کند تا حملات تابستانی خود را پایان دهد و زمان کافی برای

برنامه‌ریزی طرحی متقابل برای به‌تاخیر انداختن این تعرفه‌ها فراهم شود. در عین حال زمان کافی برای اینکه ترامپ نظرش را تغییر دهد ایجاد می‌شود. اما خیلی چیزها به این بستگی دارد که معنای پشت کلمات ترامپ واقعاً چه باشد. ترامپ روز دوشنبه گفت: «میلیاردها دلار تجهیزات نظامی از ایالات متحده خریداری خواهد شد که به سرعت در میدان جنگ توزیع می‌شود.» او در ادامه گفت که برخی از کمک‌های جدید در عرض «چند روز» آینده می‌رسند. اوکراین هم اکنون تعدادی از سامانه‌های پاتریوت را در اختیار دارد اما در خواست تعداد بیشتر را داشت. ترامپ گفت «چندین کشور» هستند که سامانه‌های پاتریوت دارند که می‌توانند آنها را به اوکراین بدهند و سپس با خرید از آمریکا آنها را جایگزین کنند. هفته گذشته ژلنسکی گفت که هم آلمان و هم نروژ در صورت تأیید ترامپ آماده‌اند تا از آمریکا پاتریوت بخرند. جنیفر کاوانا، یکی از کارشناسان ارشد در اندیشکده «اولولیت‌های دفاعی» که حامی کنترل سیاست‌های نظامی در خارج از کشور است، می‌گوید پوتین پیشنهاد صلح ایالات متحده را رد کرد چون «برای توقف جنگ آماده نبوده». کاوانا می‌گوید: «از نظر من او به درستی از بازی می‌کند که روسیه در میدان جنگ در مزیت قرار دارد و ایالات متحده و اروپا کار زیادی برای اعمال فشار یا زدن هزینه‌های معنادار نمی‌توانند انجام دهند. کمک‌های بیشتر به اوکراین احتمالاً نمی‌تواند توازن نظامی را به‌طور عمده تغییر دهد و پوتین آماده است تا هزینه‌های تحریم‌های بیشتر را تحمل کند.» کاوانا معتقد است استراتژی آمریکا در ارسال سلاح به اوکراین «پایدار نیست» و حجم ذخایر سلاح‌های موجود در اروپا عاملی است که ارسال سلاح از ایالات متحده به اوکراین را محدود می‌کند. اروپا که پایگاه صنایع دفاعی بسیار کوچک‌تری از آمریکا دارد می‌تواند سلاح‌های جدیدی سفارش دهد اما این سلاح‌ها ممکن است تا ماه‌ها یا سال‌ها به دستشان نرسند. در عین حال واضح نیست که تهدیدهای اقتصادی ترامپ چقدر متقاعدکننده خواهند بود.

▼ تأثیر تعرفه بر روسیه

از فوریه ۲۰۲۲ و آغاز حمله روسیه به اوکراین، ایالات متحده دامنه گسترده‌ای از تحریم‌ها با تمرکز بر انرژی روسیه از سیستم مالی جهانی، کاهش سودآوری از حوزه انرژی و تضعیف برتری نظامی آن اعمال کرده است. این اقدامات علاوه بر مجموعه تحریم‌هایی است که ایالات متحده از زمان الحاق شبه‌جزیره کریمه به روسیه در سال ۲۰۱۴ وضع کرده بود. بازگشت ترامپ به قدرت عدم قطعیتی را در مورد آینده حمایت آمریکا از اوکراین ایجاد کرد اما دولت‌ش هیچ‌کدام از تحریم‌های دولت جو بایدن را تعلیق یا لغو نکرده است.

از سال ۲۰۲۲ آمریکا ۵ میلیارد دلار از دارایی‌های روسیه در بانک مرکزی را مسدود کرده است؛ اقدامی بی‌سابقه برای ممانعت از مسکودر استفاده از دارایی‌های خارجی برای حمایت از پول ملی خود، یعنی روبل. آمریکا همچنین بزرگ‌ترین بانک روسیه و چندین بانک دیگر را از جامعه جهانی ارتباطات مالی بین بانکی موسوم به سوئیفت، سرویس پیام‌رسان بین‌بانکی مستقر در بلژیک که برای پردازش پرداخت‌های بین‌المللی حیاتی است، تحریم کرد. وزارت خزانه‌داری آمریکا، سرمایه‌گذاران آمریکایی را نیز از معامله با اوراق بهادار روسیه ممنوع کرد. تحریم‌ها معامله با ۸۰ درصد از دارایی‌های بخش بانکداری روسیه را محدود کرده است. واشنگتن همچنین به‌دنبال دارایی‌های اشخاص تحت تحریم از جمله ولادیمیر پوتین